

печить політичну нейтральність, неупередженість, професіоналізм та захищеність від політичних звільнень [12, с. 139].

2. Розроблення та затвердження чітких професійно-кваліфікаційних вимог до кандидатів на посади голів місцевих державних адміністрацій та їх заступників, які включали б, наприклад, обов'язковості, керівників підприємств та громадських організацій. У такому контексті має бути суттєво підвищена роль кадрових служб місцевих держадміністрацій, особливо під час підготовки пропозицій щодо кандидатів заступників голів райдержадміністрацій, оскільки ця категорія керівників найбільша за своєю кількістю. У зв'язку з цим необхідно розробити відповідну нормативну базу на місцевому рівні, яка б регламентувала порядок попередньої роботи з підбору відповідних кандидатів.

3. Запровадження, перед внесенням кандидатур для призначення, глибокого вивчення особових справ кандидатів на місцях за участю кадрових служб облдержадміністрації, Секретаріатів Кабінету Міністрів України і Президента України, Мінрегіонбуду та Головдержслужби з урахуванням думки громадськості, керівників підприємств та громадських організацій. У такому контексті має бути суттєво підвищена роль кадрових служб місцевих держадміністрацій, особливо під час підготовки пропозицій щодо кандидатів заступників голів райдержадміністрацій, оскільки ця категорія керівників найбільша за своєю кількістю. У зв'язку з цим необхідно розробити відповідну нормативну базу на місцевому рівні, яка б регламентувала порядок попередньої роботи з підбору відповідних кандидатів.

4. Запровадження шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» посади керівника апарату місцевої державної адміністрації, який призначатиметься на конкурсній основі Кабінетом Міністрів України строком на 5 років, до повноважень якого буде віднесено усі питання управління державною службою в апараті місцевої державної адміністрації, включно з призначенням на посади і звільненням з посад усіх державних службовців.

5. Врегулювання питання граничної чисельності посад заступників голів місцевих держадміністрацій. Цю проблему дозволить врегулювати прийняття відповідного підзаконного акту. З метою оптимізації чисельності керівного складу місцевих держадміністрацій та забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, потрібно установити допустиму кількість посад заступників голів місцевих держадміністрацій в залежності від чисельності населення відповідного регіону.

Література.

1. Конституція України: прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
2. Про державну службу: Закон України від 16 груд. 1993 р. № 3723 // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 21 трав. 2008 р. № 279-VI // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
4. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України № 280/97-ВР від 21 трав. 1997 р. (із змінами і доповненнями) // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
6. Про заходи щодо вдосконалення роботи з кадрами в органах виконавчої влади, з керівниками підприємств, установ і організацій: Указ Президента України від 19 трав. 1995 р. № 381 // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: president.gov.ua.
7. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 лип. 1998 р. № 810 // Вісн. держ. служби України. – 1998. – № 3. – С. 7–8.
8. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2007 р. № 880 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 вер. 2008 р. № 850 // Урядовий портал. – Режим доступу: kmu.gov.ua.

9. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи / авторський колектив за загальною редакцією Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук – Д.: ПП «МОНОЛИТ», 2009 – С. 127–145.

10. Гончарук Н. Т. Керівний персонал у сфері державної служби України: формування та розвиток: монографія / Н. Т. Гончарук. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2007.

11. Кадрова політика і державна служба: навч. посіб./ авт.кол.: С. М. Серьогін, А. П. Рачинський, О. В. Антонова та ін. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2009. – 138 с.

12. Публічна влада та управління: принципи і механізми реалізації / за загальною редакцією Нижник Н. Р. – Ч.: Технодрук, 2008 – 266 с.

13. Реалізація кадрової політики в місцевих органах виконавчої влади проблеми та шляхи їх вирішення / Виступ Начальника Головдержслужби України Т. В. Мотренка на засіданні Ради розвитку регіонів 21 грудня 2006 року // Офіц. веб-сайт Головдержслужби України. – Режим доступу: guds.gov.ua.

УДК 351.82

Сергій Страшний

БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У статті висвітлюється поняття бізнес-середовища як об'єкта державного регулювання, розглянуті основні його складові. Автором проаналізовано інституціональні умови формування та розвитку бізнес-середовища в Україні як основи формування конкретного організаційно-економічного середовища для стимулювання підприємницької діяльності. В статті зазначається, що головна мета нормативно-правових умов створення сприятливого бізнес-середовища – це збалансування інтересів підприємництва та держави.

Ключові слова: бізнес-середовище, інституційні умови, нормативно-правові умови, регуляторні умови, державне управління, підприємницька діяльність.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю поліпшення бізнес-середовища, яке сприятиме прискоренню темпів економічного розвитку та призведе до підвищення стабільності та ефективності в економіці. Бізнес-середовище – складна система, яка містить низку компонентів, ефективне функціонування якої залежить від багатьох чинників і стримується численними проблемами. Поліпшення бізнес-середовища – створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності та функціонування приватних підприємств – важливе завдання державної політики. Будь-яке зволікання може призвести до збереження поточних негативних явищ (слабкість вітчизняних економічних структур, зокрема їх низька конкурентноздатність) і відставання української економіки порівняно з іншими державами, що активно вдосконалюють своє бізнес-середовище та залучають світовий капітал.

Аналіз стану наукової розробки даної проблематики у вітчизняній літературі доводить, що українськими та зарубіжними вченими створено підґрунтя для її подальшого плідного вивчення. Дослідження проблем підприємництва почалося в колишньому СРСР тільки з початком ринко-

© Страшний С. А., 2010.

вих трансформацій. Серед вітчизняних дослідників, що займаються науково-теоретичним обґрунтуванням суті й об'єктивної необхідності розвитку підприємництва варто назвати О. Барановського, Ю. Єханурова, З. Варналія, І. Жилаєва, А. Кисельова, Ю. Ключко, В. Корнєєва, С. Реверчука, С. Соболя та ін. Окремі питання зі створення умов розвитку підприємництва розглядалися у наукових працях вітчизняних учених-економістів: Л. Безчасного, В. Бородюка, В. Гейца, В. Голікова, І. Лукінова, В. Новікова та ін. Серед науковців, у працях яких досліджено теоретичні основи формування та розвитку бізнес-середовища, слід відзначити таких зарубіжних вчених, як: С. Акілляр, Ж. Албаум, Г. Ассель, Дж. Діффенбах, П. Друкер, Ф. Каст, Ф. Котлер, Ж.-Ж. Ламбен, Р. Льюїс, Дж. Мардок, Д. Олісневич, Ф. Олдріч, М. Портер, С. Роузфілд, Дж. Розенвейг, Г. Фехнер.

Вагомий внесок у дослідження державної політики регулювання малого та середнього підприємництва зробили Т. Кондратюк, А. Козаченко, А. Воронкова, В. Медяник, В. Назаров, М. Бурлаченко, І. Бішіров, З. Варналій, Л. Воротіна, О. Гаврилюк.

Водночас ретельне опрацювання джерел переконує, що представлені наукові результати потребують узагальнення, врахування впливу нових умов формування сприятливого бізнес-середовища в Україні й за кордоном у зв'язку з інтеграційними тенденціями господарського життя в умовах подолання наслідків економічної кризи. Крім того, поза увагою науковців залишилися питання комплексного дослідження форми створення державою сприятливого бізнес-середовища в умовах загострення економічної конкуренції на європейському та світовому ринках.

Мета дослідження полягає у виявленні та аналізі інституційних, нормативно-правових та регуляторних умов створення сприятливого бізнес-середовища в Україні з метою забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

Завдання дослідження:

- виявити характерні особливості сприятливого бізнес-середовища;
- охарактеризувати інституційні умови розвитку бізнес-середовища в Україні як основи формування конкретного організаційно-економічного середовища для стимулювання підприємницької діяльності;
- проаналізувати нормативно-правові умови формування сприятливого бізнес-середовища;
- розкрити особливості регулятивних умов в Україні.

За визначення Світового банку [9] під бізнес-середовищем слід розуміти набір інституціональних, нормативно-правових та регуляторних умов, за яких працює бізнес. Від того, наскільки сприятливим буде бізнес-середовище, залежить не лише розвиток підприємництва, а й економічний стан держави, підвищення економічної спроможності національної економіки, посилення її позицій на світовому ринку, можливість реалізації соціальних програм, покращання добробуту і якості життя громадян.

Інституціональні умови формування та розвитку бізнес-середовища завжди пов'язані з вирішенням організаційно-адміністративних питань, плануванням, контролем. Саме ці елементи повинні стати провідними, оскільки вони дозволяють підприємствам, знаходячись в умовах відносної економічної свободи, здійснювати свою діяльність більш ефективно [6]. Інституціональні умови повинні сприяти створенню та функціонуванню підприємницького сектору в умовах реформування економіки і формувати конкретне організаційно-економічне середовище для стимулювання підприємницької діяльності та швидкої адаптації суб'єктів малого підприємництва до ринкових умов.

Аналіз інституціональних умов розвитку бізнес-середовища у ЄС, виявив, що в європейських країнах сформовано розгалужену мережу організацій, що займаються регулюванням і підтримкою розвитку малого й середнього підприємства. Деякі з них мають державну форму власності, а значна частка їх є приватними установами.

Що ж стосується органів державної влади, то в усіх країнах ЄС відповідальність за розвиток малого та середнього підприємства розподілено між кількома міністерствами або між спеціальними відділами з питань малого та середнього підприємства, що функціонують усередині міністерств. Як правило, політика розвитку малого й середнього підприємства впроваджується Міністерством економічних справ або Міністерством промисловості й торгівлі. Але інші міністерства також здійснюють заходи з підтримки підприємства, наприклад Міністерство зайнятості, Міністерство економіки, Центр громадської технології, спеціальні громадські банки і т.д., діяльність яких пов'язана з наданням допомоги підприємствам з питань зайнятості, навчання, міжнародної торгівлі, розвитку тощо [1, с. 136–138].

Відповідно до законодавчих документів, які регулюють підприємницьку діяльність в Україні, можна назвати такі органи контролю сфери малого та середнього підприємства:

- Державний комітет України з питань розвитку підприємства;
- Державний пожежний нагляд;
- Державний санітарний нагляд;
- Державний ветеринарний нагляд;
- Державний комітет з захисту прав споживачів;
- Державний контроль за цінами;
- Державний комітет України із стандартизації, метрології і сертифікації;
- Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю;
- Міністерство охорони здоров'я України;
- Міністерство праці України;
- Міністерство охорони навколишнього середовища і ядерної безпеки;
- Митні органи;
- МВС України;
- Антимонопольний комітет України;
- Національний банк України;
- Пенсійний фонд;
- Фонд соціального страхування;
- Виконавчі комітети місцевих рад.

Крім цього, держава дозволяє здійснювати контроль за підприємницькою діяльністю і недержавним органам, громадським організаціям [10].

Усі ці органи мають повноваження перевіряти господарську діяльність суб'єктів підприємницької діяльності під тим чи іншим приводом. Пересічний підприємець зустрічається в процесі роботи з представниками переважної більшості названих установ. Крім того, чинне законодавство не враховує певних моментів поточної соціально-економічної ситуації, що склалася в Україні, коли норми, закони, державні стандарти стають застарілими, а сучасний стан економіки вимагає нових способів господарювання. Відсутність відповідності й призводить до порушення чинного законодавства.

Аналіз нормативно-правових умов формування та розвитку бізнес-середовища показує, що головна мета – збалансування інтересів держав і бізнесу. На даний час основу регуляторної бази України складають: Закон України від 15 травня 2003 р. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» [3], Закон України від 11 вересня 2003 р. «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [2], Закон України від 6 вересня 2005 р. «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» [4], Закон України від 5 квітня 2007 р. «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [5].

Крім того, розроблено низку документів з метою створити сприятливі умови для розвитку бізнес-середовища в Україні. На створення сприятливих умов для здійснення підприємницької діяльності на місцевому рівні, посилення впливу громадськості на прийняття рішень місцевими ор-

ганами влади і як наслідок, захист малого та середнього бізнесу від штучно створених органами місцевого самоврядування бар'єрів, припинення утисків місцевою владою підприємств спрямовано проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»» скасовує близько 30 видів ліцензій, а близько 20 видів викладає в новій, скороченій редакції, що виключає можливість розширювати ліцензування за рахунок будь-яких видів робіт, послуг або операцій. Законопроект також спрощує процедуру отримання ліцензії шляхом скорочення зайвих документів, які безпідставно потребували нотаріального засвідчення. Для отримання ліцензії достатньо буде надати виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців. Проєкт Закону встановлює ліцензування виключно видів діяльності, а не видів робіт, послуг або операцій. Зменшує адміністративні бар'єри на шляху входження в бізнес, суттєво знижує витрати при започаткуванні власної справи Постановою «Про внесення змін до переліків органів ліцензування та документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності».

Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення дозвольної системи у сфері господарської діяльності» та Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання щодо застосування принципу мовчазної згоди» спрямовані на ліквідацію підґрунтя для корупції, при видачі дозволів. Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов ведення бізнесу в Україні», прийнятий в грудні 2009 року, запроваджує принцип мовчазної згоди: суб'єкт господарювання набуває права на провадження діяльності без отримання відповідного дозволюючого документа, якщо ним подано в установленому порядку заяву та документи в повному обсязі, але у встановлений законом строк дозвіл або рішення про відмову у його видачі не видано [11].

Незважаючи на величезне значення спрощеної системи для розвитку бізнесу в Україні, майже кожного року робились спроби її знищити. Законопроект «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» вперше за час існування спрощеної системи закріплює її на законодавчому рівні, встановлює чіткі правила застосування спрощеної системи для 1 млн 137 тис. підприємств. Передбачається збільшення граничного обсягу виручки від реалізації продукції, диференціація ставки єдиного податку для фізичних осіб. Новацією проєкту Закону є отримання Свідоцтва без обмежень терміну його дії та вирішення питання сплати страхових внесків.

Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації в одному контролюючому органі виконання функцій із здійснення контролю за повнотою та своєчасністю справляння збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» позбавляє підприємств численних перевірок представників різноманітних фондів. З прийняттям закону всі функції передаються податковому органу.

Проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»» скасовує близько 30 видів ліцензій, а близько 20 видів викладає в новій, скороченій редакції, що виключає можливість розширювати ліцензування за рахунок будь-яких видів робіт, послуг або операцій. Законопроект також спрощує процедуру отримання ліцензії шляхом скорочення зайвих документів, які безпідставно потребували нотаріального засвідчення. Для отримання ліцензії достатньо буде надати виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців. Проєкт Закону встановлює ліцензування виключно видів діяльності, а не видів робіт, послуг або операцій. Зменшує адміністративні бар'є-

ри на шляху входження в бізнес, суттєво знижує витрати при започаткуванні власної справи Постановою «Про внесення змін до переліків органів ліцензування та документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності».

Але, на сьогоднішній день бізнес-середовище є самостійним предметом регулювання лише в обмеженій кількості нормативних актів, спеціально прийнятих для цього сектора економіки. Такі нормативні акти регулюють малий бізнес лише в незначній частині його діяльності. Навіть введення в дію норм спрощеного оподаткування малих підприємств ніяк не позначилось на діяльності більшості з них. Діючі спрощені системи оподаткування малих підприємств, у зв'язку з покладеним в їхню основу оборотним принципом оподаткування, придатні в основному лише для сфери послуг і малопридатні або взагалі непридатні для виробництва, торгівлі та інших галузей з великим оборотом матеріальних ресурсів, тобто для більшої і основної частини економіки взагалі і малого бізнесу зокрема [12].

В нормативних актах загального спрямування малий бізнес практично ніяк не виділяється, на нього розповсюджуються ті ж норми, що і на великі підприємства важкої промисловості, енергетики тощо. Зрозуміло, що таке уніфіковане регулювання зорієнтоване саме на великі підприємства, а на малий бізнес розповсюджується за залишковим методом. Цей підхід створює нерівні умови для розвитку малого і великого бізнесу, ясно, не на користь першого.

Отже, основним напрямом вдосконалення законодавчого забезпечення розвитку бізнес-середовища є врахування у нормативних актах загальноекономічного спрямування специфічних особливостей малого бізнесу. Дії в цьому напрямі забезпечать не лише поліпшення ситуації в малому бізнесі. Вирівнювання умов діяльності в малому бізнесі з умовами діяльності в інших секторах економіки забезпечить гармонізацію загальноекономічної структури з точки зору співвідношення в ній малого, середнього і великого бізнесу.

Регуляторні умови бізнес-середовища характеризується такими показниками:

- ступінь прозорості та послідовності державної регуляторної політики;
- вплив на інвесторів з боку органів державної влади різного рівня у вигляді вимог щодо реєстрації, ліцензування, сертифікації підприємницької діяльності тощо,
- рівень бюрократизму та корупції.

Прозорість державної регуляторної політики означає встановлення узгоджених і зрозумілих для підприємств правил спілкування з регулюючим органом на початку заснування бізнесу, протягом його ведення та на стадії виходу. У взаєминах між владою та бізнесом з усіх питань бажано знаходити консенсус [8].

Державна регуляторна політика повинна бути закріплена у відповідних владних рішеннях. Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності» визначається механізм участі підприємств у обговоренні проєктів нормативно-правових актів та підвищення відповідальності посадових осіб органів державної влади за виконання процедур регуляторної політики, зокрема – необхідність обґрунтування та кількісного розрахунку впливу акта на суб'єктів господарювання, споживачів та державний бюджет.

Аналіз дотримання органами виконавчої влади у 2009 р. вимог та принципів державної регуляторної політики свідчить про наступне [7].

У 2009 р. збереглась позитивна тенденція щодо підвищення рівня дотримання органами виконавчої влади строків здійснення планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів на наступний рік та оприлюднення відповідних планів. Так, якщо планування регуляторної діяльності на 2009 р. у строки, визначені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарсь-

кої діяльності» (далі – Закон України), було здійснено 43 з 58 міністерств та відомств, якими провадилась розробка проектів регуляторних актів, то планування регуляторної діяльності на 2010 р. з дотриманням відповідних вимог та строків здійснено вже 50 міністерствами та відомствами.

В свою чергу, на регіональному рівні планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів з дотриманням строків проведення цієї роботи як і минулого року здійснено Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, усіма обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями.

Згідно затверджених планів загальна кількість запланованих до розробки у 2009 р. проектів регуляторних актів становила 1145, з них центральні органи виконавчої влади – 826 проектів, місцеві органи виконавчої влади – 319 проектів.

Подальший аналіз дотримання принципу передбачуваності регуляторної діяльності як центральних, так і місцевих органів виконавчої влади засвідчив, що розроблення 75% проектів регуляторних актів, наданих на погодження протягом року до Держкомпідприємства та його територіальних органів, потребувало проведення коригування відповідних планів.

Підсумовуючи зазначене, можна констатувати, що протягом року збережено позитивні тенденції до підвищення кількісних показників дотримання центральними та місцевими органами виконавчої влади вимог та принципів законодавства з питань державної регуляторної діяльності. Разом з тим, потребує підвищення якості виконання регуляторними органами окремих вимог регуляторного законодавства, зокрема планування регуляторної діяльності та здійснення заходів з відстеження результативності дії регуляторних актів.

З проведеного дослідження інституційних, нормативно-правових та регуляторних умов створення сприятливого бізнес-середовища можна зробити висновки, що на сьогодні основними завданнями у цьому напрямку є:

- подальший розвиток інфраструктури підтримки малого та середнього бізнесу;
- залучення інвестицій та новітніх технологій для ефектної діяльності та розвитку малих та середніх підприємств;
- подальше впровадження спрощених механізмів започаткування і виходу із бізнесу, удосконалення роботи Центрів з видачі документів дозвільного характеру у відповідності з Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та забезпечення ведення Реєстру документів дозвільного характеру;
- забезпечення реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, недопущення прийняття неефективних та недоцільних регуляторних актів.

Література.

1. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / Дідківська Л. І. Головка Л. С. – К. : Знання, 2007. – 214 с.
2. Закон України від 11 вересня 2003 р. № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
3. Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
4. Закон України від 6 вересня 2005 р. № 2806-IV «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

5. Закон України від 5 квітня 2007 р. № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

6. Інституційна реформа чи надання цільової підтримки? Коментар до проекту закону «Про державну підтримку та стимулювання інвестиційної діяльності», підготовленого Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції // Інститут економічних досліджень та політичних консультацій в Україні; [електронний ресурс] : режим доступу : http://ierpc.org/ierpc/papers/t30_ur.pdf.

7. Інформація про здійснення органами виконавчої влади державної регуляторної політики у 2009 році // Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва; [електронний ресурс] : режим доступу : http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=144819&cat_id=33911.

8. Москвін С., Формування сприятливого регуляторного середовища – необхідна умова розвитку ділової та інвестиційної активності в місті // Економічний Часопис-XXI №10?2003; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://www.soskin.info/ea.php?pokazold=20031011&n=10&y=2003>.

9. Поліпшення бізнес-середовища в Україні: аналітична доповідь / Міжнародний центр перспективних досліджень. – К. : 2008. – 28 с.

10. Розробка методики моніторингу здійснення державної регуляторної політики місцевими органами виконавчої влади : Анотований звіт НДР / Н. А. Литовська, О. В. Литвінов. – Дніпропетровськ, 2008. – 5 с.

11. Уряд вирішує проблеми, що заважали розвитку малого та середнього бізнесу // Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва; [електронний ресурс] : режим доступу : http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=37571.

12. Шемшученко О.Ю. Деякі аспекти економічної політики і правового регулювання у сфері малого бізнесу // Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні; [електронний ресурс] : режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/Table/Jalilo19/003.htm>.

УДК 342.724

Сергій Тимофєєв

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ЗАДОВОЛЕННІ ПОТРЕБ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

В даній статті автором розглядається діяльність державних органів по задоволенню потреб етнонаціональних меншин на території України на сучасному етапі, а також наведено аналіз певних державних зобов'язань перед представниками етнонаціональних меншин.

Ключові слова: етнонаціональні меншини, етнонаціональна політика, етнокультурні потреби, міжнаціональні відносини, національний склад населення.